

PROJECTE D'INTERCANVIS ESCOLARS D'ALUMNAT

EN CENTRES PÚBLICS

FIL (FOMENT D'INTERCANVIS LINGÜÍSTICS)

I

RAPSODES

ÍNDEX

Introducció. Marc legal. Breu explicació modalitat FIL i Rapsodes.....	p. 1-2
FIL.....	p. 2-3
Rapsodes.....	p. 3-4

INTRODUCCIÓ

Tots els anys es publica la resolució corresponent al projecte d'intercanvis escolars d'alumnat en centres públics FIL i RAPSODES a finals de gener. Actualment, la resolució a la qual ens hem de cenyir fins que isca la d'aquest curs escolar 2024-2025 és la *RESOLUCIÓ de 24 de gener de 2024, de la Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació, per la qual es convoquen assignacions econòmiques per a la realització del Programa d'Intercanvis escolars d'alumnat de centres públics: modalitat FIL 2024 i modalitat RAPSODES 2024 per a millorar la competència comunicativa i afavorir la cohesió lingüística per al curs 2023-2024.* [2024/686]

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei orgànica 3/2020 de 29 de desembre, indica, en l'article 2, que una de les finalitats del sistema educatiu espanyol és la capacitació per a la comunicació en la llengua oficial i cooficial, si n'hi ha, i en una o més llengües estrangeres. En este sentit, els decrets del Consell pels quals s'establixen els currículums d'Educació Infantil i Primària (Decret 100/2022, de 29 de juliol i Decret 106/2022, de 5 d'agost) i de l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat (Decret 107/2022, de 5 d'agost i Decret 108/2022, de 5 d'agost), inclouen, com a objectiu, l'adquisició de la competència comunicativa en una o més llengües estrangeres.

La Llei 4/1983, de 23 de novembre, de la Generalitat, d'Ús i Ensenyament del Valencià, establix com a objectiu específic protegir la recuperació del valencià, llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, i garantir-ne l'ús normal i oficial.

La Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació proposa dues modalitats anomenades FIL i RAPSODES.

La modalitat d'intercanvi **FIL** (Foment d'Intercanvis Lingüístics), de caràcter obert, es pot convertir en un recurs interdisciplinari de gran importància que permet millorar la competència comunicativa a través del coneixement de les pràctiques artístiques, del patrimoni cultural i natural, dels jocs i els esports tradicionals o d'altres continguts lligats a les matèries curriculars.

La modalitat d'intercanvi **Rapsodes** té com a eix temàtic la llengua oral a través del cant improvisat, tant el del repertori musical tradicional, transmés, renovat i actualitzat fins als nostres dies, com el

del rap i altres de les anomenades «músiques urbanes». Aquest va adreçat a alumnat de segon d'ESO a l'IES Xebic.

Totes dues modalitats d'intercanvi esdevenen un recurs de gran força per a la millora de la competència comunicativa, sobretot l'expressió oral i l'enriquiment de vocabulari, així com l'aprenentatge musical, la creació artística, la seguretat personal, el treball cooperatiu, l'educació en valors, la cohesió del grup i la inclusió.

En definitiva, cal propiciar la formació de l'alumnat en el respecte a la utilització del valencià (en regressió actualment per diferents factors) i per això s'han de fomentar aquests tipus de projectes per afavorir-ne el seu ús. S'intenta veure la realitat de l'ús de la llengua en alumnat de centres educatius amb un context lingüístic majoritàriament no valencianoparlant i de la realitat educativa, cultural, social i lingüística de comarques i poblacions amb un context lingüístic predominantment valencià, com és el de l'IES Xebic.

FIL

La modalitat FIL tracta sobre el foment d'intercanvi lingüístic entre un centre d'una població valencianoparlant i un d'una no valencianoparlant. La finalitat de l'intercanvi és dur a terme activitats d'ús del valencià que afavorisquen en l'alumnat la competència comunicativa i el foment d'actituds positives cap a la llengua pròpia en un context on el valencià estiga normalitzat.

Pel que fa als objectius que ens proposem inicialment, abans d'engegar un projecte, hem de dir que són els següents:

- 1-. Millorar la competència comunicativa, l'expressió oral i l'enriquiment del vocabulari a través del coneixement del patrimoni cultural i natural, dels jocs i els esports tradicionals.
- 2-. Reforçar el paper del valencià com a llengua de referència i cohesió social i prestigiar-la com a instrument de comunicació, oci i cultura entre la nostra joventut.
- 3-. Implementar activitats que promouen la convivència entre l'alumnat com a instrument per expandir la seua visió del món, superar els prejudicis i treballar les relacions interpersonals.

- 4-. Desenvolupar metodologies didàctiques innovadores que incloguen l'aprenentatge cooperatiu, els projectes interdisciplinars, l'ús de les tecnologies de la informació, la comunicació i, també, la pràctica inclusiva, tant a l'aula a cada centre participant en els espais d'interrelació en produir-se les trobades previstes.
- 5-. Afavorir situacions educatives que garantisquen la igualtat d'oportunitats per al ple desenvolupament de la personalitat, la igualtat de gènere a través de la coeducació, la inclusió educativa, la igualtat.
- 6-. Desenvolupar situacions educatives en què es promoga la creativitat.
- 7-. Fomentar situacions reals de comunicació diferents a les habituals d'un centre educatiu per ampliar la perspectiva social i cultural de l'alumnat.
- 8-. Conèixer la realitat lingüística de la comarca de la Marina Alta i fomentar l'ús del valencià.
(Aquest curs 2024-2025 no tenim previst dur-lo endavant).

RAPSODES

L'intercanvi d'experiències educatives entre alumnat dels centres que presenten un projecte conjunt s'ha de realitzar a través de la planificació i realització d'activitats específiques d'aprofitament didàctic al voltant de la poesia oral improvisada, la cançó tradicional, la glosa, el rap, etc, tant des del punt de vista lingüístic com artístic.

Pel que fa als objectius que ens proposem inicialment, abans d'engegar un projecte, hem de dir que són els següents:

- 1-. Millorar la competència comunicativa, l'expressió oral i l'enriquiment del vocabulari, l'aprenentatge musical, la creació artística i la improvisació oral del nostre alumnat.
- 2-. Fer que l'alumnat conega la poesia oral improvisada, la cançó tradicional, la glosa, el rap i altres músiques urbanes, tant des del punt de vista lingüístic com artístic.
- 3-. Treballar la seguretat personal, el treball cooperatiu, l'educació en valors i la cohesió de grup.
- 4-. Reforçar el paper del valencià com a llengua de referència i cohesió social i prestigiar-la com a instrument de comunicació, oci i cultura entre la nostra joventut.
- 5-. Implementar activitats que promouen la convivència entre l'alumnat com a instrument per expandir la seua visió del món, superar els prejudicis i treballar les relacions interpersonals.
- 6-. Promoure la reflexió entre el nostre alumnat sobre el propi patrimoni cultural, literari, lingüístic i musical i compartir-lo entre centres de majoria social castellanoparlant i centres de majoria valencianoparlant.
- 7-. Identificar nocions bàsiques d'estrofisme, de ritme i de mètrica.
- 8-. Emprar els mecanismes adients per a la creació de ritmes.
- 9-. Reflexionar sobre els elements poètics que fa servir el rap.

10-. Desenvolupar metodologies didàctiques innovadores que incloguen l'aprenentatge cooperatiu, els projectes interdisciplinars , l'ús de les tecnologies de la informació, la comunicació i, també, la pràctica inclusiva, tant a l'aula a cada centre participant com en els espais d'interrelació en produir-se les trobades previstes.

Aquest curs 2024-2025 el departament de Valencià té previst sol·licitar la participació en la modalitat Rapsodes i aniria destinat a l'alumnat de segon d'ESO, no a tots els grups perquè hi ha aforament limitat. A més, els artistes que es sol·licitaran i es consensuaran amb el centre emparellat es podran consultar al dossier que s'allotjarà al web del Servei d'Educació Plurilingüe que a hores d'ara no està actualitzat, ni tampoc s'ha publicat la resolució del curs actual.

Deixem pendent les activitats que es realitzaran i que es divideixen en tres apartats que giren al voltant de la trobada com són les que es fan **abans de la trobada** que solen ser activitats d'introducció a la poesia i a la cançó, confecció d'un mural poètic i d'art urbà elaborat per l'alumnat, un recital poètic i un taller amb l'artista sol·licitat. La **segona fase** és la que fa referència a la **trobada en qüestió** que pot ser presencial o/i telemàtica i és on es fa un taller amb algun artista proposat, a més, es visita el poble o ciutat concret i es du a terme la convivència i un altre dia es torna a repetir el mateix patró de la jornada de convivència a l'altre poble que participa en el projecte. I finalment, **acaba el projecte** amb l'exposició de totes les activitats dutes a terme al llarg de la seua execució i s'enregistra la cançó creada conjuntament amb l'artista proposat i assignat i es crea així el producte final.